

ZÁVĚREČNÁ ZKOUŠKA – BIBLISTIKA (2020)

1. Dobové pozadí biblických událostí

- Překlad hebrejského textu (Da 1,1)
בְּשָׁנָה שְׁלֹשׁ לְמַלְכוּת יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה בָּא בּוּכְדִנְאֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל וַיִּצְרֵם עָלָיו:
- Uspořádání Izraele v době patriarchální, královské a v době babylonského exilu
- Překlad řeckého textu (J 11,47)
Συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνέδριον, καὶ ἔλεγον· Τί ποιοῦμεν ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ ποιεῖ σημεῖα;
- Politická situace Palestiny v Ježíšově době, nábožensko-politické skupiny (farizeové, saduceové, zélóti)

2. Bible: Boží slovo i literární dílo

- Překlad hebrejského textu (Dt 5,6.7)
אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּיַת עַבְדִּים:
לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל-פָּנָי:
- TANACH: vznik, kanonizace, typy kánonů; způsob tradování biblického textu, LXX
- Překlad řeckého textu (J 20,31)
Ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωῇν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.
- Evangelia: vznik, vztah a autorství (tzv. synoptická otázka), výraz „evangelium“ v antice a v Bibli

3. Hospodinovy slavnosti a svatyně

- Překlad hebrejského textu (Dt 5,16)
כָּבֹד אֶת-אַבְיָרְךָ וְאֶת-אִמְךָ כְּאִשְׁרַ צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַעֲמֹן וְיִרְכֹּן וְיִמְיָךְ וְלִמְעַן יִירָכְךָ יְיָ וְיִטֵּב לְךָ עַל הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ:
- Náboženské svátky v Tóře (Lv 23), zejména Jóm Kippúr a jeho význam (Lv 16)
- Překlad řeckého textu (J 2,19.21)
Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν...
ἐκεῖνος δὲ ἔλεγεν περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ.
- Role a význam chrámu v Ježíšově pozemské službě; Pavlova metafora „chrámu“: církev (1 K 3,9-17) a lidské tělo (1 K 6,12-19)

4. Sobota a její význam

- Překlad hebrejského textu (Ex 20,8-10)
זָכוֹר אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ: שִׁשַּׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל-מְלֶאכֶתְךָ: וְיוֹם הַשְּׁבִיטִי שַׁבָּתָא לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ ...
- Sobota v Tóře
- Překlad řeckého textu (Mt 12,2)
Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες εἶπαν αὐτῷ· Ἴδου οἱ μαθηταί σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστιν ποιεῖν ἐν σαββάτῳ.
- Příběhy sobotních uzdravení v evangeliích: jejich význam

5. Boží zákon

- Překlad hebrejského textu (Dt 5,15)
וְזָכַרְתָּ כִּי-עַבְדְּ הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיֹּצֵאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה
- rozbor Desatera (srovnání 2 Moj 20 a 5 Moj 5) + zákonodárství Izraele
- Překlad řeckého textu (Mt 4,10)
Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὑπαγε, Σατανᾶ· γέγραπται γάρ· Κύριον τὸν θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.
- Role zákona v životě křesťana podle listu Galatským

6. Čistota Božích dětí

- Překlad hebrejského textu (Dt 5,16)
כָּבֵד אֶת־אֲבִיךָ וְאֶת־אִמְךָ כַּאֲשֶׁר צִוָּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִמְעַן יֵאָרֶכְךָ יְמֶיךָ וְלִמְעַן יֵיטֵב לָךְ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ:
- Téma nečistoty v knize Leviticus, čisté a nečisté pokrmý (Lv 11)
- Překlad řeckého textu (Mk 16,15.16)
Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται.
- Význam křtu v Novém zákoně, vztah mezi „Janovým“ a „křesťanským“ křtem

7. Zásadní biblické texty

- Překlad hebrejského textu (Dt 6,4.5)
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:
וְאָהַבְתָּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדְךָ:
- Požehnání (Nu 6,22-24) a zlořečenství (Dt 28)
- Překlad řeckého textu: Mt 5,3.4
Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται.
- Kázání na hoře (verze podle Matouše a Lukáše): jeho struktura a poselství, Ježíšův vztah ke Starému zákonu

8. Ve službách Hospodina

- Překlad hebrejského textu (Ex 20,4)
לֹא תַעֲשֶׂה לָּךְ פֶּסֶל וְכָל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם מִמֶּעַל וְאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתַּחַת בְּמַיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ:
- Institut krále ve Starém zákoně, králové Saul a David
- Překlad řeckého textu (J 1,43-35)
Καὶ εὐρίσκει Φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀκολούθει μοι. ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου.
- Přehled Ježíšových učedníků, charakteristika, a jejich úkol podle evangelií a knihy Skutky apoštolů

9. Působení zla a hříchu

- Překlad hebrejského textu (Dt 5,1)
וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אֶת־הַדְּבָרִים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹבֵר בְּאָזְנֶיךָם:
הָיוּ וְלִמְדַתְּם אֹתָם וְשִׁמְרַתְּם לַעֲשֹׂתָם:
- Vláda Omríovců a služba proroka Elijáše
- Překlad řeckého textu (Mt 4,8-10)
Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν... καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ταῦτά σοι πάντα δώσω, ἔάν πεσὼν προσκυνήσῃς μοι.
- Pokušení na poušti: srovnání dvou verzí (Matoušovo a Lukášovo evangelium), význam pro Ježíšovu službu; Ježíš a „síly temnoty“

10. Bůh nových začátků

- Překlad hebrejského textu (Gn 1,1.2)
בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ הַיְיִתָּה תְהוֹ וְיָהוּ וְהַיָּשׁ עַל־פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים
מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמַּיִם:
- Král Jóšijáš – Mesías na judském trůnu
- Překlad řeckého textu (L 18,13)
Ὁ δὲ τελώνης μακρόθεν ἐστὼς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπάραι εἰς τὸν οὐρανόν, ἀλλ' ἔτυπτε τὸ στήθος αὐτοῦ λέγων· Ὁ θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.
- „Ospravedlnění z víry“ v listu Římanům (hlavní myšlenky)

11. Osobní a společná spiritualita

- Překlad hebrejského textu (Ž 1)
אֲשֶׁר־הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הָלַךְ בְּעֶצְתוֹ רְשָׁעִים וּבְדַרְךְ חָטָאִים לֹא עָמַד וּבְמוֹשָׁב לָצִים לֹא יָשָׁב:
- Spiritualita a modlitby v knize Daniel (Da 6 a 9)
- Překlad řeckého textu (L 11,13)
Εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσω μᾶλλον ὁ πατήρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει πνεῦμα ἅγιον τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν.
- Ovoce působení Ducha v kontextu Ga 5

12. Poetické a mudroslovné texty

- Překlad hebrejského textu (Jb 42,7)
וַיְהִי אַחֲרֵי כֵן וַיְהִי אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־אִיּוֹב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אֱלִיפַז הַתִּימְנִי חֲרָה אָפִי בְךָ וּבְשִׁנְיִי רְחִיף
- Kniha Jób a Kazatel (srovnání)
- Překlad řeckého textu (Mk 4,33.34)
Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἠδύναντο ἀκοῦειν· χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς.
- Pavlovo použití „alegorie“ v Ga 4,21-31: význam a odlišnost od podobnosti

13. Biblické ženy

- Překlad hebrejského textu (Dt 6,20.21)
כִּי־יִשְׁאַלְךָ בְּנֶךָ מָחָר לֵאמֹר מָה הָעֵדוּת וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲתָכֶם: וְאָמַרְתָּ לְבְנֶךָ
עֲבָדִים הָיינוּ לַפְּרֹעָה בְּמִצְרָיִם ...
- Královna Ester: srovnání postavy Ester s Danielem
- Překlad řeckého textu (L 8,2)
Καὶ γυναῖκές τινες αἱ ἦσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνή, ἀφ' ἧς δαιμόνια ἑπτὰ ἐξελήλυθει...
- Role žen v prvotní církvi podle evangelií a novozákonních epištol

14. Misijní posláni Božího lidu

- Překlad hebrejského textu (Gn 1,26)
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדִמוּתֵנוּ וְיִרְדּוּ בְּדִגְתַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ
הָרֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ:
- Misie v ebedských písních
- Překlad řeckého textu (Mt 28,19)
Πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν·
- Význam „velkého poslání“ (Mt 29,18-20) pro život a službu křesťanské církve, úkol „ostatku“ v knize Zjevení (Zj 12,17 + Zj 14)

15. Nová smlouva

- Překlad hebrejského textu (Gn 1,22.23)
וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלְאוּ אֶת־הַמַּיִם בַּיַּמִּים וְהָעוֹף יִרָב בָּאָרֶץ:
וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם חֲמִישִׁי:
- Hospodinova nová smlouva (Jr 31,31-34)
- Překlad řeckého textu (L 22,19)
Καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· Τοῦτο ἐστὶν τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.
- Večeře Páně podle evangelií a podle apoštola Pavla (1K 11)

16. Sociální rozměr duchovního života

- Překlad hebrejského textu (Gn 1,16)
וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת-שְׁכֵנֵי הַמְּאֹרֶת הַגְּדֹלִים אֶת-הַמְּאֹרֶת הַגְּדֹל לְמִשְׁכַּל הַיּוֹם וְאֶת-הַמְּאֹרֶת הַקָּטָן לְמִשְׁכַּל הַלַּיְלָה וְאֶת הַכּוֹכָבִים:
- Kniha Rút a sociální důrazy ve Starém zákoně (zvláště v prorockých knihách)
- Překlad řeckého textu (L 21,2.3)
Εἶδεν δὲ τινα χήραν πενιχρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ λεπτὰ δύο, καὶ εἶπεν· Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ἢ πτωχὴ αὕτη πλεῖον πάντων ἔβαλεν·
- Diakoni v knize Skutky apoštolů, sociální poselství Jakubova listu

17. Dar proroctví

- Překlad hebrejského textu (Gn 1,9.10)
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְקוֹן הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל-מְקוֹמָם אֶתְּרָא הַיַּבְשָׁה וַיְהִי-כֵן:
(...) וַיֵּרָא אֱלֹהִים בְּיֻטָּב:
- SZ pohled na roli proroka a falešní proroci. Daniel jako prorok (argumenty pro a proti)
- Překlad řeckého textu (Mt 26,64)
Πλὴν λέγω ὑμῖν, ἅρτι ὅψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.
- Dar proroctví v novozákonní církvi podle 1K 12-14

18. Naděje Božího lidu

- Překlad hebrejského textu (Gn 2,1.2)
וַיִּכְלֹו הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל-צִבְאָם:
וַיִּכְלֹו אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי מְכַל-מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה:
- Daniel a apokalyptika (den Hospodinův, Boží soud, nový věk)
- Překlad řeckého textu (Mt 24,30)
Καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς καὶ ὀψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ...
- Téma Ježíšova druhého příchodu v evangeliích, knize Skutky apoštolů a v listech do Tesaloniky

19. Syn člověka a soud

- Překlad hebrejského textu (Da 8,13.14)
(...) עַד-מָתִי הִחֲזוֹן הַתְּמִיד וְהַפֶּשַׁע שָׁמָּם תֵּת וְקִדָּשׁ וְצַבָּא מְרֻמָּס:
וַיֹּאמֶר אֵלַי עַד עָרֵב בֹּקֶר אֲלֵפִים וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וּנְצַדֵּק קִדָּשׁ:
- Danielův druhý sen (Da 8) a srovnání s jeho prvním snem (Da 7); soudce a Syn
- Překlad řeckého textu (Mt 26,63)
Ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος ἵνα ἡμῖν εἴπῃς εἰ σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Σὺ εἶπας·
- Ježíš jako „Syn člověka“ v evangeliích (Ježíšovo použití tohoto titulu)

20. Zaslíbený Mesiáš

- Překlad hebrejského textu (Gn 1,30)
וּלְכָל-חַיַּת הָאָרֶץ וְלְכָל-עוֹף הַשָּׁמַיִם וְלְכָל רוֹמֵשׁ עַל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-בּוֹ נִפְשׁ חַיָּה אֶת-כָּל-יֶרֶק עֵשֶׂב לְאֹכְלָהּ:
וַיְהִי-כֵן:
- Ohlášení mesiáše (Da 9,24-27)
- Překlad řeckého textu (Mt 16,15)
Λέγει αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος εἶπεν· Σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος.
- Obraz Ježíše v tzv. christologických hymnech (F 2,5-11; Ko 1,15-20)

Otázky pro závěrečnou zkoušku z Praktické teologie

1. **A Pastorage - Biblický koncept pastorage** (Starý zákon, Nový zákon, raná apoštolská církev, v dějinách, vztah pastorage a evangelizace v modelu apoštolské církve).
B Biblická hodina - Poznání Boha (+kazuistika).
2. **A Diakonie - Biblický model, modely diakonské služby v rámci sborů CASD.** Dnešní realita, problémy, podněty.
B Biblická hodina - Velký spor a problém hříchu (+kazuistika)
3. **A Pastorage - důvody proč členové církve vyhledávají pomoc pastorujících** (kazatelů), důvody, proč i věřící lidé prožívají krize víry a psychické problémy.
Pět klíčových oblastí pastorage, formy pastorage v dnešní církvi. **Obsah a zaměření pastorage v různých životních situacích** pastorovaných.
B Biblická hodina - Ježíš Kristus a milost (+kazuistika)
4. **A Pastorage - Základní etické principy pastorujících** (autentičnost, diskrétnost, úcta k odlišnostem, kompetentnost), **sexuální etika pastorujících** (důvody a dopady selhání, v čem leží nebezpečí, jak se vyhnout, riziku selhání, nejlepší způsoby obrany).
B Biblická hodina - Druhý příchod Ježíše Krista (+kazuistika)
5. **A Pastorage - čtyři základní fáze tvořící „jádro“ poradenského procesu**, co je empatické naslouchání, **cyklus zármutku**, **pastorage v nemoci a utrpení**, **„psychologie“ nemoci** (co se odehrává v životě, v myšlení a v duchovní oblasti víry (vážně) nemocného člověka, jakým způsobem pastorat a na které věci si dát pozor).
B Biblická hodina - Spasení, vykoupení, znovuzrození, smíření, posvěcení (+kazuistika)
6. **A Pastorage - Jak probíhá vznik, vývoj a budování (manželských) vztahů** (předpoklady, narušení a zhroucení vztahu, kdy a jak lze pastoračně pomoci narušenému vztahu).
B Biblická hodina - Starý zákon, židovské svátky a svatyně (+kazuistika)
7. **A Pastorage - Pomoc při stresových situacích, při vyhoření a depresi.** Vztah dlouhodobého stresu, vyhoření a deprese. Deprese v Bibli (Jób, Eliáš, Ježíš). Příčiny depresí a přehled základních forem terapie, pomoc psychiatrická, pomoc psychologická. Duchovní pomoc a její limity.
B Biblická hodina - Duch svatý, ovoce Ducha a duchovní dary (+kazuistika)
8. **A Homiletika - B Osobnost kazatele** (co musí poznat, na co se zaměřit, jaký být), **definice kázání** (biblické pojmy pro kázání, co je kázání, kázání jako setkání), **kázání ve SZ a NZ**
B Biblická hodina - Modlitba (+kazuistika)

9. **A Homiletika - Jednotlivé části kázání - pravidla pro jednotlivé části kázání**
B Biblická hodina – Bible (+kazuistika)
10. **A Homiletika - Tipy kázání, práce s biblickým textem** (typy otázek, pomůcky pro práci s textem), **kázání při mimořádných příležitostech** (pohřební, svatební, aj. - pravidla, specifika).
B Biblická hodina - Zákony, desatero (+kazuistika)
11. **A Liturgika** - pojem liturgika, pojem tradice a jeho role v bohoslužbě, dramaturgie bohoslužby, sobotní bohoslužba
B Biblická hodina - Sobota (+kazuistika)
12. **A Liturgika - Večeře Páně** – biblické zprávy o Večeři Páně, historický kontext, vývoj Večeře Páně v NZ a v historii, symbolika, pojem svátost, změna podstaty, pochopení CASD VP.
B Biblická hodina - Úvod od prorocství, Daniel 2 a 7 (+kazuistika)
13. **A Administrativa a vedení sboru a církevní řád** - Zodpovednosti a právomoci ordinovaného kazateľa, kazateľa s povolením a biblického pracovníka (čestné poverenie u kazateľov dôchodcov), Povolanie a oblasti kazateľskej služby, rodina kazateľa, duchovný rast a jeho prekážky, pastoračná etika.
B Biblická hodina - Zjevení 12 + 13 a Trojandělské poselství (+kazuistika)
14. **A Administrativa a vedení sboru a církevní řád - Kazateľova zodpovednosť pri príprave a uskutočnení obradov** – krst (formy verejnej skúšky pred krstom, prijatie na základe vyznania viery), Večera Pánova, svadba, prijímanie detí do zboru, modlitba za chorých, pohreb.
B Biblická hodina - Boží soud a tisíciletí (+kazuistika)
15. **A Administrativa a vedení sboru a církevní řád** - Postup pri organizovaní zboru a skupiny, dôvody k rozpusteniu, zbor a jeho vedenie, úloha kazateľa, motivácia členov, spolupráca s vedúcimi.
B Biblická hodina - Církev a ostatek (+kazuistika)
16. **A Administrativa a vedení sboru a církevní řád - Postup pri zborových volbách** (činnosť menovacieho výboru), zvolávanie a vedenie členského zhromaždenia, disciplinárne opatrenia v cirkvi a zodpovednosť kazateľa.
B Biblická hodina - Životní styl a svět (+kazuistika)
17. **A Práce se skupinami - Sobotní škola** (historie, hlavní cíle SŠ, možnosti, pravidla probírání SŠ ve třídě, typy otázek), práce s lidmi se speciálními potřebami, práce s menšinami.

B Biblická hodina - Křest (+kazuistika)

18. **A Práce se skupinami - Práce s dětmi, mládeží a studenty** (charakteristiky, hlavní důrazy, biblický kontext, práce v CASD, možnosti a tipy)

B Biblická hodina - Manželství a sexualita (+kazuistika)

19. **A Práce se skupinami - Práce s rodinami a seniory** (charakteristiky, hlavní důrazy, biblický kontext, práce v CASD, možnosti a tipy)

B Biblická hodina - Zdravý životní styl a zdravotní zásady (+kazuistika)

20. **A Práce se skupinami – Kaplanství** (druhy kaplanské služby, základní oblasti kategoriální pastorační a jejich cíle, historie adventistické kaplanské služby, rozměr ekumenicity v kaplanství)

B Biblická hodina - Správcovství (+kazuistika)

Otázky k závěrečné zkoušce ze systematické teologie

- 1. A Písmo svaté** - obecné a zvláštní zjevení, inspirace, kánon, základní pravidla hermeneutiky, rozlišení exegeze, biblické teologie a systematické teologie.
B Ellen G. Whiteová - dobový kontext, důležitá data a události jejího života, rodina, klíčové důrazy jejího veřejného působení, její odkaz a prorocké vedení po její smrti, Institut EGW.
- 2. A Učení o Bohu** - přirozená a zjevená teologie, Boží jména v Bibli, biblické učení o Bohu, pojem Trojice a koncept Trojice v Písmu, trojiční hereze a vývoj trojičního učení, adventistické pojetí trojice.
B Literární dílo Ellen G. Whiteové - přehled, dělení, kompilace (definice, přednosti, problémy), vztah díla EGW a Bible, hlavní témata a tematické okruhy.
- 3. A Bůh Syn** - Ježíš Kristus (základní data, historicitá JK), Bůh Syn ve Starém zákoně, lidství a božství JK (přehled klasických herezí a teologických sporů), vztah JK k hříchu a pokušení (teologické důsledky), dílo vykoupení JK.
B Ellen G. Whiteová – inspirace, principy výkladu, hlavní důrazy, vztah Bible a díla EGW.
- 4. A Bůh Duch Svatý** – obrazy, charakteristiky a úlohy Ducha svatého, dary DS (dar jazyků, uzdravování, prorocství), ovoce DS, teologický vývoj nauky o DS, DS a svědomí, spiritualita.
B Adventismus a vznik církve - milleritské hnutí (hlavní myšlenky a postavy), rok 1844, sobotní konference 1848-1850 (smysl, obsah, postavy), vznik Církve adventistů sedmého dne (důvody, aktéři)
- 5. A Antropologie a hamartologie** - podstata člověka podle Písma: pojmy tělo, duše a duch v SZ a NZ, důsledky tohoto pochopení (hřích, spasení...), hřích a hříšnost podle Písma, biblické pojmy pro hřích a jejich vysvětlení, původ a podstata hříchu, teologické a praktické důsledky, Augustin, Pelagius, Arminius o hříchu.
B Dějiny CASD - Konference v Minneapolis (aktéři, myšlenky, výsledek), reorganizace církve v letech 1901-1918, dílo EGW po její smrti.
- 6. A Eschatologie osobní** - život, smrt a vzkříšení podle Bible, stav člověka po smrti, pojem duše a peklo, pojmy šeól, hádes a gehenna.
B Výrazné osobnosti adventismu – J. Bates, J. White, J.H. Kellogg, E.J. Waggoner, A. T. Jones.
- 7. A Eschatologie** - základní eschatologický přehled, tradiční členění dějin spasení podle Dan 8-9 a knihy Zjevení, jednotlivé děje a jejich významy (svatyně, předadventní soud, tisíciletí), vykladačské vymezení apokalyptiky.
B Současné otázky adventismu - současná organizační struktura církve (vývoj v posledních letech, výhody a nedostatky, volba představitelů GK a divizí).
- 8. A Soteriologie** - pojmy (spasení, ospravedlnění, smíření, vykoupení, obrácení), událost spasení podle Pavla, role milosti, víry a Kristovo díla v tomto procesu, vztah k posvěcení, porovnání s katolickým pojetím milosti a ospravedlnění.

B Současné otázky adventismu - Současné trendy v adventismu (silné a slabé stránky, institucionalizace hnutí, relevantní výzkumy, rozdělení na Sever a Jih)

9. **A Posvěcení a svatost v životě křesťana** – pojem svatost podle Bible, Kristova úloha v procesu posvěcení; otázky dokonalosti a bezhříšnosti, vztah k ospravedlnění z víry.
B Současné otázky adventismu - Ordinace žen a reakce církve na rozhodnutí delegátů v San Antoniu (hermeneutická východiska a závěry TOSC)
10. **A Ekleziologie** - pojem církev, obrazy církve v Písmu; hlavní významy a úkoly církve obecně a v době konce; autorita v církvi (typy), apoštolská sukcese.
B Současné otázky adventismu - zapojení církve adventistů do ekumenických aktivit a projektů - kde jsou hranice.
11. **A Druhý příchod Ježíše Krista** - vznik a význam učení; kdy, jak a proč přijde, úloha znamení, "už a ještě ne", vztah mezi dílem 1. a 2. adventu.
B Velký spor - knihy Genesis, Job, Izaiáš a Ezechiel, velký spor jako paradigma adventistické teologie (důsledky pro adventistickou teologii)
12. **A Křest** - hlavní roviny významu křtu a jeho způsobu, křest dětí a dospělých, křest a členství v církvi.
B Sobota - teologie a význam soboty ve SZ a NZ, změna soboty na neděli v dějinách, biblické důvody pro svěcení soboty.
13. **A Večeře Páně** - biblické zprávy o Večeři Páně, srovnání s katolickým (pojem svátost) a luterským pojetím, význam umývání nohou.
B Stvoření - význam pro křesťanskou teologii a adventismus
14. **A Bible a věda - Pojem věda a původ života** - rozlišení přírodních a humanitních věd, metodologie a oblast bádání, historický vývoj názorů na původ života, změna paradigmatu v 19. století, Charles Darwin.
B Nebeská svatyně - její chápání a význam v adventismu, očištění svatyně, rok 1844 a předadventní soud.
15. **A Bible a věda - Sociální, politické a teologické souvislosti tématu věda a víra** (základní důsledky učení o stvoření, vztah Písma k jiným náboženstvím) **a koncept inteligentního plánu.**
B Ostatek a jeho poslání - biblické pojetí a identita adventismu.
16. **A Etika - Osobnostní a duchovní zrání** - emocionalita, morální rozvoj člověka, vliv konkrétní zkušenosti a její význam pro etické rozhodování, úloha svědomí.
B Kniha Daniel - kniha Daniel, kontext celé knihy, narativní části, Daniel 2 kapitola.
17. **A Etika - Filozofická a teologická etika** - východiska, zdroje, charakteristiky, tendence, základní srovnání.
B Kniha Daniel – Dan 7,8 a 9 kapitola (pojmy soud, očištění svatyně a 70 týdnů)

18. **A Etika - Deontologie, teleologie, personalismy** (srovnej hlavní charakteristiky těchto způsobů/proudů etického myšlení), **morální teorie přirozeného zákona** (základní kontexty, charakteristiky a zhodnocení).
B Kniha Zjevení - kontext celé knihy, vztah s knihou Daniel, Zjevení 10 + 11 kapitola a adventistické chápání ve světle „velkého zklamání“.
19. **A Etika - Fletcherova situační etika** (základní charakteristiky a zhodnocení), **Hédonismus a utilitarismus** (podstata, rozvoj, základní charakteristiky a zhodnocení), **pragmatismus** (původ a cíle, charakteristiky, základní zhodnocení, přítomnost pragmatismu v adventismu).
B Zjevení – Zjevení 12-14 kapitola - adventistický pohled na dějiny, trojandělské poselství, ospravedlnění z víry v kontextu trojandělského poselství.
20. **A Etika - Hlavní etické linie/vodítka SZ a NZ, základní charakteristiky (definice) adventistické etiky.**
B Základní body víry v dějinách adventismu, základní črty vývoje adventistické teologie

Schváleno vedením ATI dne 8. 6. 2020